

l'escletxa

revista de la llengua i la cultura catalanes

Número 24

Primavera 2010

2,5 euros

Vicent Sanchís:
"L'Estatut ja només il·lusiona al TC"

Laila Karrouch:
"El català m'ha obert la porta a l'arrelament"

**El català a la UE:
història d'un desencontre**

xerrem

Converses
en català
molt a prop teu

**Vols aprendre a parlar en català ?
Vine amb nosaltres**

**Grups de conversa a prop teu per parlar
en català amb fluïdesa i seguretat**

Més informació:
www.cal.cat
o bé al 93 415 90 02

L'Escletxa Revista trimestral informativa
de la llengua i la cultura catalanes.
Número 24. Primavera 2010

DIRECTOR:
Jaume Marfany

COORDINADOR:
Xavi Tedó

CONSELL DE REDACCIÓ:
Àlex Romaguera, Jordi Solé, David Vila,
Antoni Isarch, Pere Mayans,
Francesc Ricart i Xavi Tedó

HAN COL-LABORAT EN AQUEST
NÚMERO:
Jordi Esteban i Ferren Suay

DISSENY I MAQUETACIÓ:
Pep Boatella

CORRECCIÓ:
Jaume Marfany

REDACCIÓ, ADMINISTRACIÓ I
SUBSCRIPCIONS:
Carrer Muntadas, 24
08014 Barcelona
Tel. 93 4159002
Fax 93 4158718
comunicacio@cal.cat

Dipòsit Legal:
L'Escletxa no comparteix necessària-
ment les opinions de les persones col-
laboradores; l'opinió de la CAL es refle-
teix en l'editorial

La CAL anima a la reproducció parcial
de la revista, avisant primer i fent-ne
constar la procedència

L'escletxa és membre de l'Associació
de publicacions Periòdiques en Català
(APPEC)

El català com a eina d'integració

La darrera enquesta de l'Institut d'Estadística de Catalunya assenyala que un 27,7% dels immigrants desconeixen el català. Hi ha qui pot veure en aquesta dada el got mig ple. De fet, no trobaríem en cap nació sense Estat un percentatge de parlants d'una llengua minoritzada tan alt. També és veritat, però, que el fet que tres de cada deu habitants no entengui el català demostra que encara queda molta feina per fer. En aquest sentit, la tasca que desenvolupa l'administració i especialment la societat civil és essencial. L'èxit del projecte Xerrem posa de manifest que els nouvinguts tenen una actitud positiva envers la llengua pròpia del país. Cal, tanmateix, que nosaltres fem necessari el seu ús i evitem un fals bilingüisme que només fa que arraconar el nostre idioma. La jove escriptora d'origen marroquí, Laila Karrouch, afirma en l'entrevista central que "el català m'ha obert la porta a l'arrelament". Aquesta constatació segurament és més complicada en d'altres llocs del país. És en aquests llocs on és més rellevant una actitud decidida per fomentar la seva implantació. En un moment de crisi com l'actual hi ha qui volgudament culpa els nouvinguts de bona part dels problemes que ens colpegen. I el català, com ha fet històricament, pot jugar un paper fonamental en la integració dels qui han nascut lluny dels Països Catalans. La participació o el suport de col·lectius d'immigrants a les consultes sobre la independència revel·la que tots junts podem construir un futur en llibertat. Perquè com sentència el periodista Vicent Sanchís l'"Estatut ja només interessa al Tribunal Constitucional" i l'independentisme, malgrat ser altament corrosiu, ja es percep per una àmplia representació de la societat com l'única fórmula per subsistir com a poble.

SUMARI

LA CAL OPINA
pàg.4
BREUMENT
pàg.5

RACÓ DE PENSAMENT
-La conducta lingüística des de la pers-
pectiva psicològica
(Ferran Suay) pàg.6-8
-Entrevista a Laila Karrouch
(Àlex Romaguera) pàg.9-11

APROFUNDINT
-El català a Europa:
història d'un desencontre
(Xavi Tedó) pàg. 12-14

ARREU DEL PAÍS
-Apagada analògica i nacional: Països
Catalans sense TV3
(Francesc Ricart) pàg.15-17
-Consultes sobre la independència
(Jaume Marfany) pàg. 18-19

CAL
Xerrem
(Jordi Esteban) pàg. 20-21

**Mobilitzacions a favor de la Llei
del Cinema**
pàg.22

VEUS DEL PAÍS
-Entrevista a Vicent Sanchís
(Xavi Tedó) pàg.23-25

RACÓ DE CULTURA
Llibres
República TV
(Toni Isarch) pàg 26
**Història de l'esperanto als Països
Catalans**
(Jordi Solé) pàg 27
Removent consciències
(David Vila) pàg 28

Música
Refugi / la Carru
(À.R) pàg 29
Treballant per la llengua
FOLC
pàg 30

Mou-te
pàg. 31

PREMIS JOAN COROMINES

Jaume Marfany Segalés
Director de l'Esclatxa

L'any 2002, quan es complien cinc anys de la mort del gran filòleg i lingüista Joan Coromines, des de la CAL es va decidir, en record a la seva trajectòria i a la seva persona, donar el nom de Joan Coromines als premis que de forma anual lliurem al voltant de la festivitat de Sant Jordi.

Aquests premis volen ser el reconeixement de la CAL cap a persones o col·lectius que han destacat pel seu compromís en la normalització de la nostra llengua, cultura i nació. Al mateix temps volen ser un

revulsiu que ens esperoni a seguir treballant per assolir el ple reconeixement de la nostra identitat nacional i la nostra llibertat. Des de l'any 2002, han estat diverses les personalitats del món de la cultura i la llengua catalanes que ens han fet l'honor d'acceptar aquest premi. Des de Biel Majoral a Lluís Arola, dos

dels primers guardonats, fins al poeta alguerès Antoni Canu, mereixedor del premi en la passada edició, noms il·lustres han rebut aquesta distinció: el bisbe Antoni Deig, Joan Laporta, Vicent Torrent, Eliseu Climent, Najat El Hachmi, Salvador Cardús, Isabel Clara Simó...

Al seu costat, entitats i col·lectius molt diversos als quals uneix el fil conductor del seu ferm i decidit compromís en favor de la llengua i cultura catalanes: El 9 esportiu, el circ Cric, Veu Pròpia, Jimmy Jazz, la Federació Catalana de Patinatge, Bon Preu, Plataforma pel Dret a Decidir, ETV Llobregat, Cavall Fort, el Club Súper 3...

Enguany, el 8 de maig, al Casino del Centre de l'Hospitalet de Llobregat, tindrà lloc la cerimònia de lliurament dels IX Premis Joan Coromines. En aquesta nova edició, el Secretariat Nacional de la CAL va cordar atorgar els premis a: El Dr. Joan Solà i Cortassa, per

la seva trajectòria personal a favor de la promoció i divulgació de la llengua i cultura catalana.

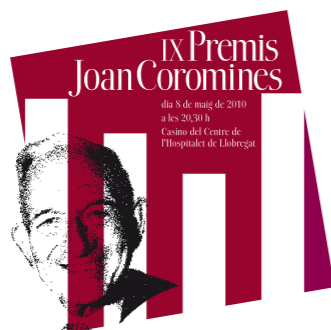
La Comissió 350 anys de resistència al Tractat dels Pirineus de la Catalunya Nord, pel fet puntual de la mobilització del passat 7 de novembre a Perpinyà. La Cooperativa Abacus per la trajectòria empresarial a favor de la promoció i divulgació de la llengua i cultura catalana.

La Coordinadora de Colles Sardanistes de l'Hospitalet, com a trajectòria local en favor de la dansa i la cultura catalanes a la localitat de l'Hospitalet de Llobregat.

Voldria destacar, sense ànims de menystenir els altres guardonats, tots ells mereixedors indiscutibles del premi, la figura de Joan Solà. I voldria remarcar-la precisament pel lligam que manté amb l'altra figura indiscutible de la lingüística catalana que dona nom als premis: Joan Coromines. "Els

meus grans referents són Fabra, Coromines i Chomsky." Aquests grans referents de Joan Solà són també, deixant de banda per raons òbvies el lingüista nord-americà, els grans eixos vertebradors de la llengua catalana. Dues personalitats es retroben, doncs, en aquests IX Premis Joan Coromines: Joan Solà, el lingüista viu més important de la llengua catalana i Joan Coromines, aquell per a qui (en paraules del mateix Solà) els verbs viure i treballar esdevenien absolutament sinònims i que va ser capaç, gràcies a la seva enorme capacitat de treball, tenacitat, memòria i intel·ligència, de publicar dues obres tan colossals com el Diccionari Etimològic i Complementari de la Llengua Catalana i l'Onomasticon Cataloniae.

Dos lingüistes als quals uneix també, entre molts altres factors, l'element simbòlic -i alhora real- de la llengua i la pàtria.

Només el 32% dels llibres publicats als Països Catalans són en català

Només el 32,16% dels 26.052 llibres que es van publicar l'any passat a Catalunya, País Valencià i Balears es van editar en català, xifra inferior a les registrades en altres zones amb llengües cooficials, com Galícia, on els llibres en gallec representen el 57,32% del total, o el País Basc, on els llibres en basc són el 45,7%. La raó és que aquestes zones tenen menys cultura editorial que Catalunya. A l'Estat espanyol es van publicar 74.521 llibres en total el 2009, amb un 11,2% en català, un 77,4% en castellà, un 2,5% en gallec, un 1,4% en euskera i un 7,55% en altres llengües.

Tallers per la Llengua imparteix el primer curs a la Franja

Tallers per la Llengua ha participat en diverses jornades, seminaris i taules rodones, aportant el testimoni de l'experiència d'aquests últims 5 anys treballant l'ús de la llengua catalana des de la vessant psicopedagògica.

Carles Palau, vicepresident de l'associació, va participar el 5 de febrer, en les jornades sobre Llengua i Literatura catalanes, organitzades pel Departament d'Educació, i el 6 de març en el Cinga Fòrum 2010 amb el tema Llengua i emoció: Jornades per la dignificació lingüística, organitzades a Fraga, ciutat on s'impartirà d'aquí a poc dies el primer Taller d'Educació per la Llengua que es fa a la Franja. Ferran Suay, president de l'entitat, va participar el passat 5 de març en les terceres Jornades sobre psicologia i llengua, organitzades per la Societat Valenciana de Psicologia a la Universitat de València. Així mateix, el secretari de Tallers per la Llengua, David Vila, va parlar del llibre De la consciència a la conducta a principis de gener al programa Tirant de llibres que emet Ràdio Sant Celoni.

Acord de col·laboració entre el CNL Roses i la CAL d'Esplugues

Jaume Mañosas i Canadell, president del Consell del Centre de Normalització Lingüística (CNL) Roses, i Jaume Marfany i Segalés, president de la CAL d'Esplugues, han signat un acord de col·laboració entre ambdues entitats amb l'objectiu de facilitar la integració lingüística de les persones que viuen a Catalunya. El CNL Roses, amb seu a Sant Feliu de Llobregat, comprèn els municipis d'Esplugues de Llobregat, Sant Feliu de Llobregat, Sant Joan Despí i Sant Just Desvern. Des del CNL, i amb l'objectiu de progressar en el procés de normalització lingüística, es dona resposta adequada a les necessitats de formació, assessorament o gestió lingüística en el marc dels diferents pobles que componen el CNL Roses. L'acord té una durada d'un any i se'n valorarà la renovació uns dies abans de la data de finalització. L'acord consta de diversos punts, entre els quals el CNL Roses es compromet a difondre les activitats de la CAL d'Esplugues i especialment el projecte XERREM.

La CAL es trasllada a Sants

La CAL s'ha traslladat al número 24 del carrer Muntadas al Districte de Sants amb l'objectiu d'optimitzar recursos. La nova seu està situada just al costat del futur Casal Independentista de Sants, que també canvia d'ubicació. L'entitat disposa d'un espai més reduït que el de Gràcia però ben acondicionat per a portar a terme tots els projectes que ha d'anar desenvolupant. La CAL manté el mateix número de telèfon i fax i conserva el correu electrònic que ja tenia. L'horari d'atenció al públic és de dos quarts de cinc a dos quarts de nou.

La conducta lingüística des de la perspectiva psicològica*

*Extracte de l'article Intervenció psicològica sobre els hàbits lingüístics

Cada cop que la Generalitat engega una campanya per promoure el català, hi ha qui critica que els poders públics miren de fer descansar una part de la responsabilitat sobre la seva salut damunt els mateixos parlants. Que l'Administració no és prou ferma ni eficaç en l'aplicació de la legislació lingüística, però ara demana als parlants que facen l'esforç suplementari de fer servir regularment el català. Com va dir Oscar Wilde, "la raó és la substància més abundant d'aquest món: tothom la té tota tot el temps".

Ferran Suay
Professor de la Universitat de València
President de Tallers per la Llengua

Qualsevol situació comunicativa és una font d'estrès per als humans i ho és, d'una manera especial, per als parlants d'una llengua minorada. Això és així, en el nostre país, per un conjunt de raons històriques i polítiques. En la nostra història recent, l'aplicació sistemàtica de polítiques lingüístiques de caràcter i metodologia radical, encaminades a la implantació d'un monolingüisme castellà, va generar un conjunt de privilegis que no han estat mai ni abolits ni tan sols qüestionats. Això, des de la perspectiva psicològica, implica que s'han consolidat actituds i conductes anòmales pel que fa a l'ús del català, que mai no s'han redreçat. Malgrat que les lleis vigents actuals despenalitzen i oficialitzen

l'ús del català, els parlants no hem arribat a fer les passes que calen perquè aquesta llengua siga la d'ús normal al nostre territori. Una majoria de la població no ho fa (parla directament en castellà), o hi renuncia amb una facilitat espaordidora (abandona el català i gira al castellà davant el mínim senyal de no comprensió o, fins i tot, de dubte). Qualsevol estratègia capaç d'incrementar els recursos psicològics de què disposen els parlants per a expressar-se en català redundarà en una millora del seu benestar i augmentarà la probabilitat que s'expressen en català en les seues interaccions socials.

Com canvia la conducta lingüística?

La manera més eficaç de facilitar l'ús del català seria una intervenció del tipus de dalt a baix (top-down). Ço és, una acció institucional decidida i coherent a favor de la llengua pròpia, tal com es produeix en la major part de les nacions que disposen d'un estat propi i, per tant, favorable als seus interessos nacionals. Això implica, bàsicament, que el català tindria un estatus semblant al que té el castellà a Espanya o a l'Argentina, o al que té l'anglès a Anglaterra. En aquestes condicions, qualsevol intervenció específica sobre les capacitats individuals dels parlants per a expressar-se regularment en català seria innecessària. Els parlants no haurien de fer cap esforç especial per a parlar en català habitualment. Ans al contrari, seria força difícil per a qualsevol persona resident al territori de no aprendre i fer servir regularment el català en la majoria de les seues interaccions socials.

Dit això, i tot sabent que aquesta no és la nostra situació actual, podem plantejar-nos quines accions són convenientes per tal

d'augmentar la probabilitat que les persones que volen expressar-se en català (un dret reconegut per les lleis en la major part del territori lingüístic) ho facen. Estem parlant, per tant, de persones que tenen la voluntat de fer servir el català com a llengua vehicular, és a dir, d'aquelles que posseeixen un cert grau d'allò que es coneix habitualment com a 'consciència lingüística'. És clar que, en una llengua normal (llegiu-hi 'normalitzada', si convé), aquestes persones constituïrien una exigua minoria.

“ Les estadístiques de comprensió del català, com el fet que es tracta d'una llengua romànica, fa que una immensa majoria de les persones amb qui ens podem comunicar estiguin capacitades per a entendre'ns sense grans dificultats ”

En català, tanmateix, la minoria no és tan exigua. A més a més, es tracta d'una minoria força important perquè constitueix, precisament, el sector de la població que pot engegar accions orientades a millorar la salut de la llengua; una salut que, des del meu punt de vista, està en relació directa amb el benestar dels seus parlants. I m'estic referint al fet que puguen sentir-se còmodes mentre fan ús de la seua llengua, en qualsevol context interpersonal.

La perspectiva psicològica

Quina mena de recursos necessiten les persones per tal d'assolir aquest benestar associat a l'ús del català, sense perdre de vista que es tracta d'una llengua minorada? Qualsevol conducta s'analitza des del punt de vista psicològic a partir del nivell cognitiu, fisiològic i motor. A tall d'exemple, si una persona s'adreça en català a una altra que li respon en castellà, en l'àmbit cognitiu -que fa referència als pensaments que acompanyen qualsevol acció- la persona que ha iniciat la conversa es dirà a sí mateixa "no m'ha contestat en català" o

“segurament no l’entén”. Una constatació que no està justificada perquè si el receptor no ha demanat cap aclariment respecte de la petició, hauríem de pensar que sí que ens ha entès. En realitat, són les idees i creences que té (respecte al català i la seua funció social) les que l’empenyen a fer aquesta concatenació. La resposta fisiològica, que es manifesta com a reacció emocional, també està íntimament connectada amb el nivell cognitiu. No és qui respon en castellà qui genera la incomoditat. És tot allò que ha quedat prèviament condicionat a aquest tipus de situacions, que inclou les experiències anteriors, fins i tot les més primerenques, que s’han produït quan érem infants, i també les instruccions específiques que hem rebut instant-nos a parlar en castellà als desconeguts “per educació”. Tot plegat cristal·litza en el conjunt d’idees i creences que mantenim pel que fa al paper social del català. És això el que ens provoca incomoditat quan ens trobem front a un interlocutor que fa servir l’altra llengua, i ho fa amb total comoditat, perquè aquestes experiències de frustració no són gens simètriques. Als infants de llengua inicial castellana, els seus pares no els expliquen que han de parlar en català als desconeguts “per educació”. Més encara, és força infreqüent que es troben amb persones que no canvien al castellà quan ells s’expressen en aquesta llengua. Passar-se al castellà és, doncs, perfectament coherent amb el que està passant dins del cap de l’emissor i retroalimenta netament tant la seua incomoditat com la comoditat del seu interlocutor.

Intervenció sobre la conducta de tria lingüística

La intervenció sobre el nivell cognitiu es basaria en una mena de reestructuració cognitiva. Que la persona identifiqui quines són les idees i creences que actuen com a factors limitadors del seu comportament per tal de substituir-los per uns altres de més satisfactoris. Es tracta d’un treball que només pot fer-se quan la persona detecta una distància entre allò que considera que s’hauria de fer (per exemple, que el català fos una llengua d’ús normal) i allò que ella mateixa fa (per exemple, girar al castellà innecessàriament). Controlar les emocions és

essencial en el nivell fisiològic. Aprendre a reduir la incomoditat que ens pot generar el manteniment del català i que pot fer-se també mitjançant tècniques orientades a controlar l’activitat del sistema nerviós autònom. Les tècniques respiratòries i de relaxació hi poden ser molt útils. No són recursos pensats per aplicar-los in situ, sinó prèviament i que ens permetran d’afrontar amb més calma les interaccions que abans ens havien resultat conflictives i ens havien generat malestar. Pel que fa al nivell de la conducta observable, es tracta de desenvolupar un conjunt de recursos comunicatius que ens permeten d’afrontar amb més facilitat les situacions en què ens trobem amb interlocutors no adaptats (que mantenen el castellà malgrat que nosaltres ens hi adresem en català). El recurs més senzill, que és el de continuar parlant en català, és sobradament efectiu: fa que alguns interlocutors acaben girant al català i que molts altres accepten la comunicació bilingüe. Tant les estadístiques de comprensió del català, com el fet que es tracta d’una llengua romànica, fan que puguem considerar que la immensa majoria de les persones amb qui ens podem comunicar estan capacitades per a entendre’ns sense grans dificultats. No és amb elles que hem de lluitar, sinó amb la nostra tendència a girar al castellà a la menor provocació. En qualsevol cas, els recursos comunicatius a què ens referim inclouen tant l’àmbit verbal (què diem) com el no verbal (com ho diem), i es basen en la idea general que podem comportar-nos com vulguem sense haver de donar-ne cap explicació o justificació. Aquesta idea i les tècniques i estratègies que se’n deriven, provenen del concepte d’assertivitat. En el terreny que ens ocupa, que és el de la tria lingüística, la conducta assertiva consisteix a exercir els nostres drets lingüístics més que no en explicar-los o discutir-los. És força freqüent el fenomen d’una o més persones argumentant (generalment, amb vehemència) a favor dels drets lingüístics dels catalans, en castellà. Aquest és un magnífic exemple de com dos nivells comunicatius complementaris poden anul·lar l’eficàcia del missatge. En el nivell verbal, el missatge diu “tenim dret a parlar en català”, mentre que, en el no verbal, en parlar en castellà, estem comunicant clarament que no ens fa res de renunciar a aquest dret. Tal com s’esdevé

en unes altres conductes, en què pot ser igualment útil, l’aplicació d’un comportament assertiu implica la coherència de tots dos nivells. Més encara, una conducta realment assertiva respecte a això probablement se centraria més a negociar com ens comuniquem (“Jo parlaré en català, tu parla com vulgues”, per exemple) que no a argumentar les nostres conviccions. Una altra forma d’intervenció: la imposició lingüística

Tanmateix, les intervencions de l’estil “de dalt a baix” són les més efectives. Les estratègies que impliquen una acció institucional plenament coherent i consistent amb l’objectiu de prioritzar l’ús d’una llengua i que inclouen mesures legislatives que, quan cal, són també de caràcter punitiu. També és important l’efecte modelador que exerceixen els personatges públics de tots els àmbits perquè també s’actua sobre els nivells cognitiu, emocional i motor. La idea d’intervenir sobre els tres nivells esmentats no és pas nova ni original. Són els nivells en què actua qualsevol de les múltiples estratègies efectives de canvi de conducta a què estem sotmesos en tota societat. És l’enfocament individualitzat, de baix cap a dalt, el que pot resultar nou. En realitat, allò que ens xoca és el fet d’haver de fer explícites les intervencions. És això el que resulta inusual, perquè generalment, les llengües compten amb potents mecanismes de dalt a baix per a imposar-se. I el que fan precisament aquests mecanismes és invisibilitzar-se. D’aquesta manera, arribat un moment, sembla que no hi ha més imposició que la de la llengua que ha estat prèviament anormalitzada (minorada), mentre que la llengua imposada (precisament, gràcies al procés d’anormalització de l’altra) queda instal·lada en un pretès espai de “neutralitat” que és el de la normalitat. És per trencar aquesta falsa normalitat de la llengua imposada, que constitueix precisament la nostra anormalitat lingüística, que cal que els parlants incrementen els seus recursos individuals. Ja sabem que no és la solució per a l’estat anormal de subordinació que se’ns ha imposat als catalano-parlants. Es tracta més aviat de les petites solucions que necessitem quotidianament per intentar viure en català amb normalitat, sense deixar-hi la pell.

Laila Karrouch: “El català m’ha obert la porta a l’arrelament”

Era el 1985 quan la Laila trepitjava per primer poc una Vic poc avesada als nous nadius d’origen magrebí. Tenia vuit anys i, amb la seva família a coll, començava un període del qual n’extreu el més emotiu a *De Nador a Vic* (Premi Columna Jove 2004). Un llibre amb què Laila Karrouch, nascuda el 1977 en aquesta població rural del Marroc, s’estrena en l’escriptura mitjançant una narrativa fresca i rica en matisos.

Àlex Romaguera

Des d’aleshores, la Laila ha fet camí en la pedagogia de la quotidianitat. Casada i amb dues filles, el 2006 va treure *Un meravellós llibre de contes àrabs per a nens i nenes*, compendi d’historietes narrades a la maïnada amazic, per continuar buscant la plena felicitat amb els ulls oberts i l’exercici professional de la medicina.

Avui, amb 33 anys, ja rumia amb una obra que desvetlli l’univers més íntim de la dona àrab, tant normal i curiosa com qualsevol altra. Des d’aquesta normalitat, la Laila espera desfer prejudicis i fer-nos sentir la bellesa de compartir altres cultures.

Què et va empenyer a escriure *De Nador a Vic*?

Va ser la necessitat imperiosa de treure els sentiments enfora i explicar que, tot i haver arribat fa anys, encara és habitual que se’t vegi de fora. I també narrar la riquesa de sentir-me marroquina i catalana al mateix temps, tot reivindicant, per damunt de tot, que els nous nadius no som invisibles. Som persones.

“Com l’amazic, el català és una llengua minoritzada. I parlar-la és un factor d’arrelament fonamental”

Racó de pensament / Entrevista a Laila Karrouch

A través del català, has aconseguit interactuar amb la societat d'acollida. N'has vist la utilitat?

Em passa com l'infant que, de menut, ha de cridar per fer-se veure. D'alguna manera, el llibre m'ha permès trencar el silenci i observar coses sobre les quals es té una mirada distorsionada, ja sigui el paper de la dona marroquina o el principi segons el qual tots els àrabs som musulmans. De la mateixa manera que m'ha permès conèixer aspectes de Catalunya gràcies al contacte amb els lectors. Aquesta obertura mútua em confirma el valor del diàleg.

En arribar, què et va colpir més?

El contrast entre allò del somni i la realitat. El conte de fades no existia i veia coses aparentment impossibles, com la manca de contacte entre els veïns. Acostumada a parlar i a conèixer d'aprop qui m'envoltava, no entenia el silenci que predomina en un edifici. Com també l'existència de residències per a la gent gran, ja que al Marroc els avis sempre els tenim a casa. Amb el temps ho he acabat entenent.

“Ens hem d'obrir els uns als altres i trencar el silenci que tenim amb el veí. Només així, evitarem els clitxés”

De tot plegat, en parles quan tornes al Marroc?

Ho faig amb els familiars que volen venir. Explico que tinc un cotxe justet i un pis diferent a la que havia imaginat, el preu del qual l'estaré pagant durant trenta anys. N'hi ha que s'enfaden, perquè creuen que qualsevol cosa els serà millor, però és un deure explicar-ho.

Comprenen les teves filles el contrast amb les nenes de Nador?

Intento vigilar que mesurin la felicitat en altres paràmetres, valorant la riquesa de mantenir el seus orígens i els valors de la

solidaritat, tot i saber la dificultat de combatre el consumisme que impera en la societat.

Tenir l'amazic de llengua materna, t'ha servit per conèixer el català?

M'ha ajudat a l'arrelament, ja que, com a persona d'origen immigrant, quan em dirigeixo en català per demanar qualsevol cosa, la mirada no té res a veure que si ho fés en castellà. Entre la gent gran, sembla que et guanyis el respecte i et facin dels seus.

A més d'un vehicle de comunicació, és una porta a l'assentament?

Fa apropar-te a la nova comunitat i identificar-t'hi. Sense l'ús de la llengua, sempre hi hauria un mur que superar.

A Vic això és molt palpable, però existeix un recel als nouvinguts.

Com valoren aquesta contradicció?
Costa païr-la. O som uns hipòcrates o ens hem enganyat entre tots. I més quan la persona que predica l'exclusió, l'Anglada, té avantpassats de fora de Catalunya.

A què ho atribueixes?

Alguna gent pensa que, amb l'arribada de nova població, la cultura i la llengua catalana desapareixeran. Això, que abans no amoinava a ningú, l'Anglada ha aconseguit inculcar-ho i, a base de repetir-ho, ha generat un temor que la recessió econòmica ha aconseguit engrandir. D'aquesta manera, la immigració s'ha convertit en el comodí per requerir-la o per prescindir-ne segons les necessitats del mercat, en lloc de pensar que som persones amb els mateixos drets que la resta.

Els prejudicis no haurien d'esvaïr-se amb el contacte humà?

Les amigues que han votat Anglada, em diuen que jo sóc una excepció, la qual cosa indica que el desconeixement afavoreix un determinat maniqueisme respecte un col·lectiu. Per això és tant necessari aprofundir en les relacions i en el diàleg intercultural.

S'han fet malament els processos d'acollida?

Quan algú arriba a un lloc, és normal que

s'allotgi on la vivenda és més assequible. Jo mateixa vaig estar en un pis molt menut de la perifèria. Aleshores, és fàcil que en aquest entorn, com passa amb el barri del Remei de Vic, s'hi formin guetos i els autòctons en recelin. Probablement falta més diàleg, perquè en l'aprenentatge del català, les coses s'han fet molt bé, fins al punt que alguns centres s'han quedat sense places.

“Emigrar, per si mateix, no és dolent; ho és la situació econòmica que obliga la gent a marxar per sobreviure”

Quin ha estat el problema, doncs?

S'ha alimentat una imatge tergiversada de la dona musulmana que es passeja amb gel·laba. El propi Anglada ha publicat articles en aquest sentit, afirmant les suposades barbaritats que pateixen o que les mesquites insuflen odi. Algunes coses canvien, però falsetats com aquestes costen d'aturar.

S'entra en el terreny de la intimitat per exacerbar els prejudicis?

Són difamacions de qui busca vots des de la incultura. I en determinada gent, això convenç, quan si fem memòria tothom sap que les àvies catalanes també duïen el mocador al cap. Limitar-se a dir que no és estètic o que expressa la repressió de la dona, és llamener però res no té veure amb la realitat.

La resposta a aquest discurs és molt feble, no trobes?

Cal exigir arguments i advertir que les prohibicions poden aplicar-se algun dia. L'Ajuntament ha fet un flac favor quan ha rebutjat empadronar els immigrants, perquè ha fet creïble una de les demandes de l'Anglada contrària els drets fonamentals.

A criteri teu, què s'hauria de fer?

Aplicar el sentit comú i evitar la distinció

entre autòctons i immigrants, perquè sense voler-ho, estem definint dos classes de ciutadans. Les meves filles d'on són, aleshores? Cal coherència, i en particular entre els polítics, a qui no se'ls hauria de consentir afirmacions extrems d'oïda que són completament infundades.

Les teves filles com ho viuen?

Encara són petites per adonar-se'n. Curiosament, la gran em va preguntar fa poc si ella era marroquina o catalana.

I què li vas respondre?

Que està de sort, perquè té quatre idiomes, familiars a Catalunya i al Marroc i moltes tradicions de les que gaudir. Quan siguin grans ja trobaran noves explicacions, i espero que no relacionin la immigració amb la inferioritat, sinó amb un procés a partir del qual adquireixes nous elements que moldegen la teva identitat.

La identitat com a sinònim d'identificació?

Com més coses adquirim, millor entendrem què ens envolta i més oportunitats tindrem de moure'ns. Amb el benentès que no tenim perquè justificar-nos constantment. Hem de poder viure sense necessitat de reivindicar-nos. Emigrar, per si mateix, no és dolent; ho és la situació econòmica que obliga la gent a marxar per sobreviure.

En quines lectures t'inspires avui?

L'afició per la literatura m'ha vingut després de publicar el primer llibre, no abans, perquè mai havia sigut bona lectora. A través d'en Màrius Serra i d'altres autors com

la Maria-Mercè Roca o l'Emili Teixidor, he trobat un univers fascinant que *la Plaça del Diamant*, de Mercè Rodoreda, també m'ha ajudat a descobrir.

“El mocador sembla que hagi d'anul·lar els nostres pensaments, quan no som diferents de la resta”

També has publicat un recull de contes i de rondalles amazics. Són un bon recurs per explicar d'on vens?

Es tracta d'histories transmeses per via oral que volia conservar. Però a més de mantenir-les en la memòria, tenen un valor extraordinari. Cada una descriu situacions especials i una d'elles és calcada al *Conte de la Venta focs*, la qual cosa demostra que expliquem a la maïnada el mateix a tot arreu.

Poden servir per escurçar les dues ribes del Mediterrani?

També hi contribueix l'art, la pintura, la música o el cinema. Però és cert: a la canalla de Nador acostumo a explicar-los El Patufet, a través del qual estimulen la imaginació i s'impregnen d'aquest imaginari comú. També en parla Amic e amat, de Ramon Llull, quan invita a saber que hi

ha darrera d'un mateix. En aquest cas de la dona àrab que dur el gel·laba, arriba a casa i conversa amb la seva família i el seu marit. Les mateixes dones hem de poder explicar-ho, en tenim la responsabilitat.

Els mitjans són corresponsables en aquesta pedagogia?

Poden acostar-nos al propi veí, perquè a part de saludar-lo, sovint falta preguntar-li com es diu i oferir-te per ajudar-lo. Està clar que les festes serveixen per compartir els menjars típics, però a fi de comptes el cuscus o les pastes baixen avall. Més important que això és el que hi ha després. Només així, trencarem clitxés.

Els joves d'avui poden fer el pas?

Creixen sense aquests recels, i fan que gent amb recança canviï l'actitud a través dels seus exemples. L'intercanvi i la mateixa vida poden aproximar-nos a cultures sobre les quals hi ha molts prejudicis.

A tot això, què en penses de Catalunya com a poble?

En relació a la llengua, hauríem de trencar amb els debats estèrils que arrosseguem des de fa 25 anys. I ben segur que amb més sobirania, s'esvaïria el complex de inferioritat i la discriminació en la qual Catalunya està instal·lada.

Quin és el pròxim relat que penses escriure?

Em ve el desig d'explicar què fem les dones marroquines quan tanquem la porta i ens fem a casa. El mocador sembla que hagi d'anul·lar els nostres pensaments, quan no som diferents de la resta de persones.

L'oficialitat del català a la UE: història d'un desencontre

Nou pas per a l'oficialitat del català a la UE. I de nou enrere. La Comissió Europea ha decidit prescindir de l'únic intèrpret que té en aquesta llengua i que s'encarrega de traduir al català publicacions, articles, comunicats de premsa i el web de la representació de l'entitat a Barcelona.

Xavi Tedó

Brussel·les suprimirà la plaça de traductor de català el proper 31 de juliol, que és quan finalitza el seu contracte. A la convocatòria del concurs intern per substituir-lo ja no es busca cap traductor de català, sinó un que tingui "el castellà com a llengua materna i un molt bon coneixement de la cultura espanyola". No se li exigeix saber català, sinó només "castellà, anglès i francès", tot i que "es valorarà el coneixement de llengües regionals i altres idiomes", que en cas són obligatòries. Curiosament aquesta decisió l'ha pres l'àrea de comunicació de la Comissió Europea, que depèn d'una comissària guardonada amb la Creu de Sant Jordi: la luxemburguesa Viviane Reding, vicepresidenta de l'executiu comunitari i responsable de Justícia, Drets Fonamentals i Ciutadania, que va rebre aquesta distinció de la Generalitat el 1992.

El 1990, quan era eurodiputada, Reding havia impulsat una resolució del Parlament Europeu que demanava "la traducció al català dels tractats i de totes les lleis de base de la Unió Europea", així com "la difusió en català de qualsevol informació pública relativa a les institucions europees". La di-

recció general de Traducció de la Comissió justifica la polèmica mesura perquè als traductors no se'ls permet treballar més de tres anys seguits en una mateixa delegació i se'ls obliga a fer rotació i a tornar a les seus centrals de Brussel·les i Luxemburg. La Comissió al·lega que volia mantenir la plaça a Barcelona, però que no ha trobat ningú que vulgui treballar-hi rellevant a l'intèrpret que ho fa des de l'1 de gener de 2007. Altres fonts, però, denuncien que la Comissió no ha convocat cap concurs públic ni ha volgut contractar cap traductor extern, sinó que només ha fet un procés de selecció intern a Brussel·les i no ha tro-

“ La supressió del traductor català l'ha pres l'àrea de comunicació de la Comissió Europea, que depèn d'una comissària guardonada amb la Creu de Sant Jordi, la luxemburguesa Viviane Reding ”

bat cap funcionari espanyol amb prou coneixements de català escrit que es postuli. Tot i ser el vuitè idioma més parlat a la UE, amb deu milions de parlants, la Comissió no té cap departament de lingüistes catalans perquè la nostra llengua no és oficial. Davant l'enrenou generat a Catalunya i la pressió dels eurodiputats catalans -amb l'excepció del PP- la Comissió s'ha compromès a mantenir les traduccions en català tot i refermar la seva decisió de suprimir la plaça de traductor de català a l'estiu. La institució europea assegura que dotze dels seus traductors de castellà són catalans i poden encarregar-se de fer la seva feina, encara que hi ha qui assenyala que només tres d'ells tenen el nivell adequat i necessari de català. El portaveu d'Educació, Cultura, Multilingüisme i Joventut, Dennis Abbott considera que "la Comissió no només dóna suport a les 23 llengües oficials, sinó també a les 60 regionals i minoritàries". Sigui com sigui, els eurodiputats catalans fan pinya per exigir Brussel·les que rectifiqui i han signat un full de ruta que els ha proposat el think tank Horitzó Europa per millorar el reconeixement de la llengua catalana a la UE amb l'objectiu de fer complir i ampliar els acords entre l'estat espanyol i les institucions comunitàries. Entre d'altres coses, el document signat acordava fer possible que qualsevol ciutadà es pugui dirigir al Defensor del Poble Europeu en català; així com aconseguir que els acords subscrits entre l'executiu espanyol i les institucions europees esmentin explícitament la llengua catalana i no s'hi refereixin com una "llengua distinta del castellà que té estatus de llengua oficial segons la Constitució espanyola". Paral·lelament als representants del Principat, diversos diputats europeus han signat una carta per defensar la llengua catalana

La comissària Viviane Reding va rebre la Creu de Sant Jordi el 1992

i en contra de la retallada del traductor de català a les institucions europees. Marie-Thérèse Sanchez-Schmid, la diputada europea per Catalunya Nord, juntament amb altres diputats i diputades de les quatre grans famílies polítiques del Parlament Europeu (PPE / S&D / ALDE / Verds), ha adreçat una carta a la comissària encarregada de l'educació, la cultura, el multilingüisme i la joventut a la UE, Audroulla Vassiliou, i a la comissària Viviane Reding, per reclamar el traductor de català a les oficines de la Comissió Europea a Barcelona: "Demanem a la Comissió, amb el respecte

més estricte de les regles de contractació que li són pròpies, d'arribar a una solució per tenir un traductor català a les seves oficines". A la mateixa carta s'hi recorda que el català és una llengua parlada per més de 10 milions de persones i que forma part del patrimoni cultural europeu. A més, remarca que "els ciutadans de Catalunya sempre han estat implicats en les diferents iniciatives posades en marxa per la Comissió Europea i seria una gran llàstima que Europa perdés una eina de comunicació tan important i un mitjà de comunicar amb els catalans en la seva pròpia llengua".

La campanya per l'oficialitat del català, a bon ritme

Més de 25.000 persones ja han signat perquè el català esdevingui llengua oficial a les institucions europees. El web oficialitat.cat, presentat el 17 d'abril de l'any passat, acull la campanya El català, la següent llengua oficial a la Unió Europea i recull les firmes dels ciutadans europeus que subscriuen la petició i que, pròximament, seran lliurades als eurodiputats catalans al Parlament Europeu. Amb 10 milions de parlants repartits en diversos estats membres, el català és la novena llengua més parlada a la

UE i la que compta amb més parlants d'entre les 60 llengües europees no oficials. El projecte va néixer de la mà de Miquel Català, l'informàtic del Segrià que va traduir el 2008 el web del Parlament Europeu a la llengua catalana i que va ser amenaçat per la mateixa institució si no l'eliminava. Malgrat les advertències, Català va traduir posteriorment la seva televisió en línia. La recollida de signatures d'ara és la segona part de la campanya.

La presidència espanyola de la UE

El nou secretari per a la Unió Europea, Albert Moreno, va aixecar un gran polseguera quan va assumir el càrrec a mitjans de març en afirmar que “el govern espanyol fins ara ha complert totes les peticions que els hem demanat”. El representant de la Generalitat a Brussel·les va afegir que els acords signats pel govern espanyol sobre el català “sí que s'apliquen” però “hi ha elements d'aquests acords que no tenim definits”. Si hi havia alguna esperança, però, que la presidència espanyola de la UE pogués significar un avenç per a l'oficialitat del català es va difuminar de seguida. El president del govern espanyol i president de torn de la UE, José Luis Rodríguez Zapatero, va assenyalar en la presa de possessió del càrrec el passat 20 de gener que el seu govern ha promogut l'ús d'aquestes llengües a les institucions europees destrant la possibilitat de demanar un nou estatus per a la nostra llengua. De fet, el mateix dia el PSOE va donar per resolt el debat sobre l'ús de les llengües cooficials al Congrés deixant clar que en aquesta cambra, en no ser de representació territorial, només s'hi parlarà el castellà, que és la llengua comuna a totes les comunitats

autònomes. En la mateixa compareixença al Parlament europeu, el seu president, Jerzy Buzek, va sentenciar que el castellà seguirà sent la llengua de l'Estat espanyol que s'utilitzi en els plens de l'Eurocambra perquè és l'idioma oficial de l'Estat i el que coneixen tots els ciutadans i va al·legar que tampoc al Congrés s'hi utilitzen habitualment els idiomes cooficials. Tot i que es va proclamar defensor del multilingüisme, Buzek va precisar que l'Eurocambra manté el “principi” d'utilitzar les llengües oficials en cada Estat.

Malgrat l'optimista visió de Moreno o Zapatero, és evident que el govern espanyol incompleix clarament els acords sobre la llengua catalana signats amb cinc institucions europees. La vulneració més flagrant és que el govern espanyol encara no ha designat cap òrgan que tradueixi les comunicacions dels ciutadans amb les institucions comunitàries. L'executiu espanyol també ha incomplert altres compromisos, com el de traduir al català la legislació comunitària adoptada per codecisió i publicar-la en un web o traduir al català els documents informatius del Defensor del Poble Europeu. També és fals que qualsevol ciutadà català sigui respost en català per algun dels organismes europeus si aquest s'hi adreça

en català. A tall d'exemple, l'associació Horitzó Europa va enviar una carta en català a cinc institucions europees, però només una li va respondre en la mateixa llengua i la traducció la va fer la Secretaria de Política Lingüística de la Generalitat. Tot plegat demostra que el govern espanyol no té voluntat política de fer avançar el català a Europa. La prova més evident és que podria demanar la reforma del reglament del Consell 1/58 amb l'objectiu que el català sigui oficial a la UE de ple dret, com va fer Irlanda amb el gaèlic. La oficialitat del català a la UE haurà d'esperar. Fins quan?

“El govern espanyol podria demanar la reforma del reglament del Consell 1/58 amb l'objectiu que el català sigui oficial a la UE de ple dret, com va fer Irlanda amb el gaèlic”

Zapatero assumint la presidència de torn de la UE amb el president del Parlament europeu, Jerzy Buzek, i el de la Comissió Europea, José Manuel Durao Barroso, el passat 20 de gener

Apagada digital, apagada nacional?

La Iniciativa Legislativa Popular Televisió sense Fronteres per TV3 al País Valencià continua sumant adhesions. Primer va ser la Xarxa Vives d'Universitats (que agrupa totes les universitats valencianes, catalanes i balears) i ara ha estat l'Assemblea General de la Conferència de Rectors de les Universitats Espanyoles (CRUE). L'adhesió de la CRUE es va aprovar el passat 22 de febrer i la notícia és sens dubte excepcional, ja que la CRUE no sol aprovar pronunciaments ni adhesions semblants.

Francesc Ricart

Aquesta nota de premsa d'ACPV és del dia 1 de març. Una setmana abans 41 diaris catalans i dues associacions de premsa publicaven un editorial conjunt també a favor de la iniciativa legislativa popular **Televisió Sense Fronteres**.

L'estiu passat, com tothom sap, va començar una autèntica cursa contra el cronòmetre per poder assolir allò que està disposat a la Constitució espanyola sobre les iniciatives legislatives populars (ILP): calen 500.000 signatures perquè un projecte de llei d'àmbit estatal pugui seguir totes les passes establertes fins esdevenir llei. La resposta a la iniciativa, (i aquí val la redundància) encapçalada per ACPV i “patrocinada” per personalitats de tot l'espectre de l'univers català, és un fet d'una importància cabdal: des del setembre de l'any passat i fins a l'última setmana de maig milers de fedataris s'hauran mobilitzat amb l'objectiu que els canals de televisió en català es puguin rebre en tot l'àmbit lingüístic. I tot perquè la situació actual, amb tots els avenços tècnics de l'era

digital, no és coherent amb la racionalitat i amb la doctrina de la Carta Europea de les Llengües Regionals, signada per l'Estat espanyol i que, a hores d'ara, resta supeditada a la sacrosanta autoritat que disposen les comunitats autònomes; una preferència a la normativa autonòmica que ha permès els governs de la Comunidad Valenciana posar tots els obstacles coneguts per impedir la recepció de TV3 al País Valencià.

Poca broma, la ILP auspiciada per ACPV de ca l'Eliseu Climent és una crida d'atenció majúscula sobre una qüestió en què ens juguem molt tots i totes, és a dir, tots els territoris i totes les persones de l'àmbit lingüístic català. Vull pensar que tothom que té aquest paper a les mans ha signat a favor de la ILP: segur que us va cridar l'atenció una exposició de motius considerable que es “resol” en només 4 articles. L'article 1, al punt 1, diu que l'objecte de la Llei és garantir la recepció de les emissions de ràdio i televisió fetes “en les llengües incloses en l'àmbit de protecció de la Carta

Arreu del País / Països Catalans sense TV3

Europea de les Llengües Regionals...". El plantejament és senzill com no podria ser altrament: es tracta de fer una cosa emparada (i manada) per la Carta Europea, un document bàsic de la UE signat per l'Estat espanyol.

La recepció televisiva arriba gairebé a tot arreu.

A aquestes alçades de la pel·lícula, després de més d'un quart de segle de TV3, amb l'aparició posterior de televisions a les Illes i al País Valencià i, sobretot, amb la legislació europea i amb les possibilitats tecnològiques que permeten salvar qualsevol obstacle de recepció dels senyals televisius arreu, com pot ser que estiguem "entretinguts" a buscar fórmules per superar obstacles de fireta, de fireta, però amb efectes devastadors si considerem, per exemple, l'allissada increïble de les multes a ACPV.

A hores d'ara, tot i els factors favorables perquè avui tothom de l'àmbit lingüístic català tingui accés a tota l'oferta televisiva en català, resulta que s'han succeït una mena de curses d'obstacles promogudes des d'instàncies diverses adreçades a esmicolar o, directament, a anul·lar la formació de l'espai català de comunicació, "inventat" per Josep Gifreu que va ser el primer a nomenar-lo i el primer a treballar-hi. Ja ens hi hem referit –i ja s'hi ha escrit a bastament, encara que potser n'haurem de continuar escrivint– a la guerra dels governs valencians contra la iniciativa èpica d'ACPV, amb sentències aberrants condemnatòries que fan enrojolar ... ; o el capítol delicat dels acords inicials massa limitats entre el govern català i el balear que han mobilitzat l'OBC i tanta gent a les Illes, o les deficiències patides a la Catalunya del Nord, on fins fa ben poc no comencen a veure-hi clar, o la incertesa en què han viscut les comarques de la Franja sotmeses a la gràcia

de les autoritats aragoneses.

Amb tot el que ha plogut, però, val a dir que la situació ha millorat substancialment aquests mesos de febrer i març, amb els acords entre la Generalitat catalana i els governs veïns i avui, coincidint amb la implantació de la TDT, ens trobem un panorama més clar tal com ens explica Lurdes Artigas en el treball excel·lent "Els Països Catalans volen veure TV3", a la revista Presència en el número del 12-18 de març de 2010; un panorama que encara ha millorat, després de l'esmentat article, amb els acords amb l'administració regional francesa de la demarcació de les comarques nord-catalanes.

Si fem memòria, només fa uns mesos, des de l'arrencada de la campanya per la ILC, i fins fa ben poc, quan ja havíem programat aquest article, el panorama era d'allò més negre: l'apagada analògica podia deixar les comarques de la Franja a les fosques, la mateixa foscuria a què estava condemnada la Catalunya Nord, deseparada aleshores de totes les administracions; situacions que se sumaven a l'apagada troglodita del País Valencià: és a dir, que fa només quatre dies ens trobàvem en una situació altament perillosa. Ara, a l'hora d'acabar aquest paper, les coses, per una vegada no han seguit allò del tal Murphy; per una vegada la situació ha remuntat i en aquesta recuperació de la llum televisiva, cal reconèixer una actitud combativa de l'associacionisme dels territoris en defensa de la televisió en català que han mantingut, en alguns casos, un pols amb les administracions i una reivindicació popular continuada. Ara, davant el panorama més esperançador –tot i que hem d'aconseguir la normalitat al País Valencià, encara que sigui amb l'èpica de la ILP per a vergonya, sobretot, de la Generalitat Valenciana, la de Zaplana i Camps– hem de dir que l'administració catalana ha treballat de valent i, manta vegades, sense ser ben entesa en tots els processos. El Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat principatina ha rebut de totes bandes, acusada de feblesa en el cas de les Illes i d'impotència davant les apagades de TV3 a València i les garrotades immiserícordes contra ACPV. Ara, és de justícia, cal valorar els esforços i la feina feta per l'equip del conseller Tresserras,

amb el Secretari de Mitjans de Comunicació, Carles Mundó, que han fet possible la recepció dels canals de la Corporació Catalana a tot el territori, llevat del sud i de llacunes (o zones fosques) a les comarques de l'administració francesa.

I quina televisió?

Conscients que no ho podem tractar tot en aquest treball, sí que volem deixar apuntada, tanmateix, una vegada més la necessitat de comptar amb una televisió catalana nacional, de tota la nació. Això que pot sonar de manera irreverent en un espai on viuen tantes televisions en català, i en una selva de televisions públiques i privades en espanyol, en canvi, és una qüestió que és al cap de la gent, de la gent que espera disposar de canals televisius que li parlin en la seva llengua i del seu món, amb una visió catalanocèntrica i no com ara (posem que parlem de TV3) amb massa limitacions autòctones i massa llacunes dirigides. I és

que aquest paper de lideratge a hores d'ara només pot venir del Principat; un lideratge difícil d'establir si tenim present la situació política de "casa endins" i el marc legal espanyol amb què li toca conviure. Ens referim a la Llei de l'Audiovisual espanyola, una llei aprovada amb els vots del PSOE i CiU i denunciada per ERC i ICV perquè vulnera competències pròpies de la Generalitat i no garanteix la presència del català en els mitjans, per exemple, als canals privats; o, com també s'apunta, la Llei "no obliga l'Estat a cedir l'espai radioelèctric perquè l'emissió de Televisió de Catalunya al País Valencià sigui possible" (eldebat.cat 18.03.2010).

Els avenços imparables de la tècnica s'han d'aprofitar per afavorir el desenvolupament decisiu de l'espai català de comunicació, sense cap més tornada enrere. Cal treballar i estar amatents perquè es produeixi en tot el significat la televisió sense fronteres, que en el cas del nostre espai de comunicació

vol dir, ha de voler dir, la recepció de tota la producció de la radiodifusió i de la televisió que es fa en català en els territoris de l'àmbit lingüístic. Deixeu que us afegeixi el final d'un dels paràgrafs del "Manifest de Prada", signat a la UCE de l'any 1993: "...i reclama, per aquests motius, una plena equiparació jurídica, que li asseguri un espai comunicatiu propi i l'àmbit de primàcia pública indispensable per al futur de tota llengua". Entre els signants hi apareixen bona part de les personalitats, entre les quals el pioner Josep Gifreu..., però, també noms de persones que ja no veuran complerta aquesta aspiració: Josep Benet, Francesc Ferrer i Gironès, Emili Giralt, Miquel Porter... Això vol dir que no es pot estar sotmès a la simple dependència política de les normatives estatals que volen vetllar per altres interessos comunicatius (i tu ja m'entens, tu ja m'entens, que deia aquell).

13S, 13D, 28 F i ara... 25A

Han passat ja alguns mesos des que Arenys de Munt va decidir convocar els seus ciutadans a un referèndum sobre la independència de Catalunya. Aquell 13 de setembre, a Arenys de Munt, 2.671 persones, un 33% del total del cens, va exercir el dret democràtic a decidir. Des de llavors, han tingut lloc dues consultes més; la del 13 de desembre i la del 28 de febrer. Més de 255.000 persones han anat a votar distribuïdes en més de 248 pobles i ciutats del nostre país.

Jaume Marfany Segalés
Director de l'Esclatxa

Consulta sobre la independència a Reus

El proper 25 d'abril es produirà una nova onada de consultes sobiranistes. Més de 100 poblacions s'afegiran a la ja llarga llista de municipis catalans que han exercit el seu dret a l'autodeterminació. Fins ara, Sant Cugat del Vallès havia estat la població més gran, demogràficament parlant, on havia tingut lloc una consulta. El 25 d'abril, dos dies després de Sant Jordi, Girona i Reus seran les poblacions amb més habitants (ambdues superen els 100.000) que hauran convocat els seus conciutadans perquè responguin a la pregunta: "Està d'acord que Catalunya esdevingui un Estat de dret, democràtic, social i independent, integrat en la Unió Europea?" Les plataformes Girona decideix i Reus decideix ja fa setmanes que treballen per tal que la consulta arribi a desenvolupar-se amb la màxima transparència, veracitat, fiabilitat i, sobretot, participació. Entre la multitud d'adhesions a nivell individual que reben ambdues plataformes, cal destacar el suport rebut per part d'entitats de tot tipus que han volgut manifestar obertament la seva adhesió a aquesta acte de democràcia participativa, d'autodeterminació

i de sobiranisme polític. A Girona ja són més de seixanta les entitats que han donat suport a la consulta. A Reus, la xifra és força semblant. Un ampli ventall de col·lectius que van des de les entitats socials, culturals, tradicionals i esportives fins als col·legis professionals, associacions de veïns, sindicats i partits polítics. L'adhesió d'entitats té diversos graus de compromís. A banda de la més formal a la consulta, n'hi ha que ja han pres la iniciativa de difondre les convocatòries entre els seus socis, a qui animaran a fer-se voluntaris i a votar el 25 d'abril i, fins i tot en alguns casos, la participació amb la plataforma consistirà en la cessió del local per organitzar-hi activitats o per convertir-se en un col·legi electoral. Les plataformes constituïdes a Reus, a Girona i a la resta de pobles que convoquen la consulta el proper 25 d'abril continuen treballant per ampliar tant com els sigui possible la llista d'adhesions. El suport social esdevé un element clau per tal que les diverses plataformes se sentin emparades per un ampli coixí social i, alhora, per poder celebrar la consulta amb èxit.

El 26 d'abril

Segurament, el 26 d'abril, els diversos mitjans de comunicació de dins i de fora de Catalunya i també els "contertulians habituals" de múltiples programes de ràdio i televisió, intentaran desvirtuar una vegada més els resultats que s'hagin produït en els diferents municipis. Incidirán, de ben segur, en els percentatges i ens n'oferiran la seva més que particular visió subjectiva i manipuladora.

De fet, és la tàctica que ja van dur a terme després del 28 de febrer. Recordem, si no, alguns dels titulars dels diferents mitjans om podem observar l'esmolada (mala)intenció periodística en l'ús de les possibilitats semàntiques que ens ofereix la llengua. Les hem marcat amb negreta:

Sí 'descafeïnat' a la independència. El 90% vota a favor d'un estat propi, però la participació només arriba al 21% (e-notícies)

La baja participación nota destacada de la votación (La Vanguardia)

El independentismo pierde fuele en su segundo simulacro de referendo. La participación en los 80 municipios apenas llegó al 21% (El Periódico)

La segunda oleada de las consultas independentistas suma otro fracaso (la Razón)

Las consultas independentistas se desinflan (El País)

I així podríem anar seguint...

Us proposo un exercici de "recompte-ficció" en què situarem els percentatges de la consulta del passat 28F a unes eleccions anteriors. Prendrem com a referència les més properes en el temps, les darreres europees (2009).

Entrem doncs, de ple en la política-ficció. Imagineu-vos per un moment que en les

passades eleccions europees s'hagués presentat un partit o coalició sota el nom, per exemple, de Catalunya decideix. Continuem imaginant-nos que aquesta coalició, que tindria com a punt principal la celebració d'un referèndum sobre la independència de Catalunya, hagués obtingut el suport d'un 21,6% de ciutadans... Que hauria passat en aquest món polític de ficció?

Que aquesta coalició, amb aquest percentatge, hauria esdevingut pràcticament la segona força a Catalunya per darrere del PSC-PSOE i s'hauria situat en empat tècnic amb CiU. Hauria quedat molt per sobre d'altres forces com el PP (18,02%) ERC (9,20%) ICV (6,08%) o d'un partit parlamentari com Ciudadanos (0,68%).

De fet, i sens dubte seria bo recordar-ho, el Sr. José Montilla, que menysprea públicament les consultes i que les qualifica d'aventura tot titllant l'actitud dels que les organitzen d'irresponsable i de frívola, és president de la Generalitat amb "només" el 26,82% dels vots catalans.

Aquesta és la gran paradoxa catalana que fa que un 22% de vots favorables a la independència de Catalunya provoquin el menyspreu, la rialleta sarcàstica o la manipulació d'alguns, o bé el silenci més absolut, vergonyant i denigrant d'altres. Caldria preguntar-los per què, en canvi, aquests mateixos se'n vanaglorien, s'exalcen fins al paroxisme i s'omplen de felicitacions quan els percentatges de vots que apleguen en unes eleccions, com les darreres al Parlament de Catalunya, oscil·len entre l'escarrassit 3,03% de Ciudadanos o el ja citat 26,82% del PSC, tot passant, cal no oblidar-ho, pels percentatges ostensible-

ment inferiors al 20% dels altres partits. ¿Per què un 21% de vots favorables a la independència no representen res, són un fracàs absolut, un desinflatament de l'independentisme... i, en canvi, percentatges que oscil·len entre un 3,03% i un 26,82% són considerats, per cadascun dels partits polítics, tot un èxit que, a més, els permet portar diputats al Parlament català i governar la Generalitat durant quatre anys?

Deixant ja la política-ficció i retornant als resultats de les diverses consultes ja celebrades... més de 250.000 vots favorables a la independència de Catalunya o, el que és el mateix, prop d'un 22% del cens total, són molts vots. Uns vots aconseguits sense l'ajut de cap campanya institucional, sense cap mena de subvenció pública, sense el suport de molts dels ajuntaments, amb el silenci volgut o el boicot declarat de determinats estaments polítics i, també de determinats mitjans de comunicació.

Intentar minimitzar i desacreditar aquest moviment sobiranista no és res més que una barroera tàctica política que pretén frenar l'avanç de l'independentisme al nostre país.

Les reaccions que susciten les consultes sobiranistes vem fan recordar una cèlebre frase del filòsof alemany Arthur Schopenhauer:

"Tota veritat passa per tres fases:

Primer, se la ridiculitza...

Després, rep una violenta oposició...

Finalment, és acceptada com a evident."

Som en el camí de l'acceptació de la veritat.

Santa Perpètua decideix

El projecte Xerrem, un projecte eficaç?

Ens podem preguntar per l'eficàcia del projecte, un any i mig després d'engegar-lo? La cinquantesena de grups en funcionament i el mig miler ben llarg de persones que s'hi acullen en aquests moments ens permeten respondre a la qüestió de manera prou fiable tot analitzant els diversos objectius que s'hi plantegen: interessar, fomentar actituds positives, donar suport en la parla i promoure noves relacions en català.

Jordi Esteban
(director del programa Xerrem)

Ésser una proposta d'interès per llançar-se a parlar català

La CAL rep setmanalment demandes procedents d'entitats, organitzacions i col·lectius d'arreu —la majoria amb un interès especial per l'acolliment lingüístic de persones immigrades— que decideixen constituir-se en punts de trobada del projecte i organitzar trobades en català a la pròpia seu: hi veuen una resposta pertinent i adequada a la necessitat d'incrementar l'ús del català, d'acréixer la cohesió social i de donar a conèixer la realitat del país. Hem arribat prop dels cinquanta grups en funcionament i hi ha, a finals de març, una desena de punts promotors que s'estan gestionant. És constant també l'oferiment de persones de totes les edats i condicions de ser xerpes, dinamitzadores de grups Xerrem. En la darrera sessió de formació de gener de 2010, per exemple, hi havia 23 sol·licitants voluntaris.

El més important, però, és que la proposta interessa a infinitat de persones que es dolien per no parlar encara el català amb l'agilitat que requereixen les comunicacions interpersonals i socials, tot superant gradualment els obstacles lingüístics, personals o socials que els ho impedeixen. Tan bon punt un grup queda constituït, els mateixos assistents es converteixen en difusors de la iniciativa. El projecte Xerrem atreu i aquest interès creixent ha de respondre al seu valor intrínsec, ja que els mitjans de difusió, absolutament precaris, no en poden ser pas la causa.

Fomentar actituds positives respecte de la nostra llengua

El projecte comporta un doble voluntariat: el dels que s'ofereixen a conduir els grups i el dels que pretenen aproximar-se

a la realitat catalana i usar-ne ben aviat la llengua. Aquesta llibertat total i desvinculada d'altres motius col·laterals, juntament amb el clima d'acceptació i respecte de les persones que acudeixen a les trobades i l'eficàcia metodològica de les sessions, fa que caiguin moltes percepcions negatives («el català és molt difícil», «els catalans són excloents i tancats», «jo no podré pronunciar mai bé el català», «com que no el parlo prou bé, m'abstinc d'usar-lo», etc.). Si és cert que el percentatge de xerres persistents ronda el 50%, també ho és que la immensa majoria dels que deixen d'assistir-hi no ho fan per refús ni per sensació de pèrdua de temps, sinó per les diverses exigències que condicionen la vida de gent adulta que treballa, que té cura de la família, que ha de respondre a múltiples demandes més urgents, etc. Deixen de venir amb la certesa que parlar català és ben factible per a ells i amb el convenciment que el dia que facin seran ciutadans de primera en un país que té el català com a llengua pròpia.

Oferir seguretat i confiança en la parla

La base del projecte és la persistència en la parla: xerrar molt (unes dues hores) i sovint (cada setmana). Per a molts xerres el recorregut que hi ha entre no atrevir-se a parlar en català i fer-ho amb espontaneïtat és força llarg, ja que parteixen d'un coneixement fragmentat de la llengua i no havien disposat fins ara de «tirades llargues i freqüents» de comunicació en català, com deia un xerres. La persistència en la parla i la gradació de complexitat discursiva dels dossiers poden afavorir l'«èxit comunicatiu», que consisteix a identificar pensament i comunicació, és a dir, a prescindir totalment de la reflexió lingüística en l'acte de parlar. Valgui d'exemple una experiència viscuda per mi mateix i que probablement

pot ser corroborada de manera semblant per altres xerres:

Un dia, a mitja conversa dins d'una sessió del Xerrem, una de les xerres se'm va girar emocionada i em va dir: "Saps què m'acaba de passar? Els he explicat, a l'Antonio i a la Virgínia, una aventura que vaig tenir en un viatge que feia amb el meu marit. Els l'he explicada amb pèls i senyals i han rigut, perquè és realment divertida. Però... No m'he adonat fins ara que els ho he explicat tot, tot, en català! És fantàstic, no ho creus?"

Crec que si som capaços de mantenir l'interès de les sessions posant-hi l'ànima i fent que les trobades del Xerrem siguin esdeveniments esperats setmana rere setmana, aquest objectiu és el més fàcil d'aconseguir, tot i la persistència necessària. Els i les xerres tenen la paraula. Són ells els que poden donar un to viu i engrescador a cada part de la sessió. Són ells els que poden interessar-se per cada xerres, fer que de cada conversa en sorgeixi una millora, una expressió més genuïna, una manera més adequada de dir, una paraula nova, proposar activitats divertides per fer tots plegats i proposar reptes nous en acabar cada sessió. Estic convençut que s'està fent així i espero que d'ara endavant pu-

guem oferir als xerres més i més recursos per aconseguir-ho.

Promoure noves relacions en català

Tots els xerres tenen ja uns hàbits d'ús lingüístic consolidats: en el seu entorn familiar, social i laboral s'han comunicat sempre en castellà perquè és la seva llengua o perquè l'han adoptada en arribar a Catalunya. És ben sabut que no és gens fàcil canviar els usos lingüístics i que la millor manera perquè els nous parlants adoptin el català és obrir noves oportunitats de comunicació. Serem finalment eficaços si aconseguim incorporar-los a la xarxa de catalanoparlants. Si els grups Xerrem es converteixen en espais de coneixement dels col·lectius i de les iniciatives socials de l'entorn que prioritzen el català, aplanem el camí de l'ús de la nostra llengua. Però no ens podem quedar en el coneixement. No és suficient. Hem d'aconseguir contactes i invitar a participar-hi.

Som en una etapa inicial de desenvolupament del projecte i ens falten encara recursos humans i materials per tenir al dia l'equip de xerres sobre les oportunitats de coneixement, relació i vinculació amb gent que viu i construeix país en català. Són innumbrables els col·lectius als quals poden

acudir els xerres: els cursos de català, les sortides Quedem? d'Òmnium Cultural, els clubs de lectura de les biblioteques, les propostes de Veu Pròpia, el Camí dels Països catalans, les obres de teatre o cinema en català, etc. etc. Esperem poder fer de la nova pàgina web de la CAL una eina eficaç per posar en contacte organitzacions, entitats i col·lectius usuaris i promotors de la llengua catalana amb els conductors dels grups Xerrem i amb els mateixos xerres.

Hi ha, com en tot projecte ambiciós, oportunitats i amenaces, punts forts i punts febles. Com a impulsor del projecte i company dels que hi treballem dia a dia, considero que anem per bon camí. Tenim un projecte creixent, rendible, àgil i important per al país. Ens cal una major vinculació entre els xerres —hem de superar la sensació de treballar aïllats quan estem estirant la mateixa corda— i un acostament més eficaç als col·lectius que treballen en la mateixa direcció pel que fa a la llengua, l'harmonia social i l'estima del país. Si estirem tots, ella caurà...

xerrem
xerrem
xerrem

BUTLLETA DE SUBSCRIPCIÓ

L' Escletxa és una revista informativa i d'actualitat centrada en temes de llengua i cultures catalanes i que té la voluntat de difondre un esperit de reflexió, treball, implicació i actitud positiva en la lluita per la llengua arreu dels Països Catalans

Omple aquesta butlleta i fes-la arribar al C/ Santa Perpètua, 15, baixos, 08012 de Barcelona o al Fax 934158718. També pots subscriure't a la pàgina www.cal.cat i a www.reeixida.cat

NOM I COGNOMS

ADREÇA

POBLACIÓ

COMARCA

TELÈFONS

CODI POSTAL

PROFESSIÓ

DATA DE NEIXAMENT

D.N.I

ADREÇA ELECTRÒNICA

TITULAR

ENTITAT

ADREÇA OFICINA

CODI POSTAL

POBLACIÓ

DATA

ENTITAT

OFICINA

D.C.

NÚMERO DE COMPTE

Desitjo (marqueu només una de les opcions):

Rebre l' Escletxa trimestral (15 euros anuals)

Fer-me soci de la CAL i rebre gratuïtament l'Escletxa (mínim 42 euros anuals)

MÉS INFORMACIÓ:

www.reeixida.cat / 93 415 90 02 / comunicacio@cal.cat

En defensa de la Llei del cinema

Les distribuïdores nord-americanes de cinema mitjançant les seves delegacions estatals i els exhibidors s'estan movent a l'ombra per mirar de frenar la futura Llei del cinema de Catalunya, que exigirà un mínim d'un 50% de còpies en català per a tots els films que arribin al Principat i que s'hagin de doblar. La CAL va sortir al carrer el passat 3 de febrer en defensa del projecte.

Després de la vaga realitzada per més d'una setantena de sales de cinema l'1 de febrer, les majors han endegat contactes amb la Cambra del Comerç dels EUA i amb el seu ambaixador a Madrid. També amb el PP i d'altres formacions polítiques com Ciutadans i UPyD, així com amb el director de l'Institut del Cinema espanyol, Ignasi Guardans. Tot plegat per aturar la normalització del català un cop s'ha admès a tràmit el projecte de llei al Parlament i després que les distribuïdores i exhibidors ignoressin l'oferta de negociació i consens que els va fer la Generalitat en dues ocasions, primer a l'estiu de 2008 i posteriorment durant el 2009, on van rebutjar de dalt a baix la proposta de l'executiu català, assegurant que no tenien cap intenció de negociar res. Només després de l'admissió a tràmit del projecte de llei, ara fa alguns mesos, els distribuïdors i exhibidors, liderats per Fedecine i pel Gremi d'Empresaris de Cinema de Catalunya, van fer una contraproposta a la Generalitat que ofería pujar del 3% al 7% les còpies de films en

català. La Conselleria de Cultura i Mitjans ha respost que l'avantprojecte ara ja no es modificarà. El projecte de llei continua el seu tràmit parlamentari a la cambra catalana, on s'haurà de discutir a la comissió corresponent, i posteriorment tornarà al ple del Parlament, amb les esmenes que s'hi hagin anat incorporant, per a la seva votació definitiva. De moment cap dels tres partits del govern català, PSC, ERC i ICV, no ha fet cap moviment -públic- per rebaixar cap apartat de la Llei, tot i que hi ha rumors que els socialistes podrien intentar allargar-ne, com a mínim, el termini d'aplicació, fins als 7 anys. Tampoc CiU veu amb massa bons ulls el projecte. De fet, la federació nacionalista considera que la Llei del Cinema conté un "excés d'imposició i de garrot". El portaveu de CiU al Parlament, Oriol Pujol, va remarcar que tot i que les lleis han de tenir un capítol sancionador, cal que la futura llei tingui "més de seducció que d'imposició", en referència a les sancions que es preveuen per qui no compleixi l'obligació que marca el text de distribuir un mínim del 50% de

les còpies en català. En aquest sentit, CiU presentarà esmenes parcials a l'actual redactat per modificar aquest apartat. Des de la Conselleria de Cultura s'assegura, però, que els eixos essencials del projecte, i sobretot el tema de les quotes del 50%, no es modificaran en cap cas.

Concentració de suport a la llei

Per mostrar el suport de la societat civil a la llei, la CAL, juntament amb la Plataforma per la Llengua, es van concentrar el passat 3 de febrer davant del Cinema Comèdia de Barcelona. La concentració, que va aplegar desenes de persones, va servir per denunciar la impossibilitat de veure una pel·lícula en la nostra llengua. Davant l'argument del Gremi d'Empresaris de Cinemes de Catalunya que la llei farà baixar el nombre d'espectadors, diversos estudis assenyalen que l'índex d'espectadors de cinema en català està "clarament" marcat per l'oferta i "està lluny d'arribar al seu sostre". La situació del català al cinema és excepcional en el marc europeu, si la comparem amb d'altres països i territoris amb llengües oficials amb un nombre de parlants igual o inferior al nostre idioma. De les 854.906 sessions de cinema que hi va haver a Catalunya l'any 2007, només el 3% es varen projectar en català. En canvi, el mateix any, el 97% es van distribuir doblats o subtitulats en castellà, i en el 89% dels títols, la versió castellana era l'única disponible. Malgrat aquest desajustament entre la oferta i la demanda potencial, les darreres xifres apunten que Catalunya ocupa la segona posició en la recaptació de cinema per habitant a Europa, darrera d'Irlanda, mentre Espanya n'ocupa l'onzena posició. Unes xifres que denoten que el mercat català té una alta rendibilitat, i per tant, l'adaptació del cinema a la llengua oficial d'aquest mercat tindria també unes motivacions econòmiques plenament justificades.

Vicent Sanchis: "Aquest Estatut ja només il·lusiona el Tribunal Constitucional"

El prestigiós periodista analitza en aquesta entrevista la conjuntura política actual amb la vista posada en el fenomen de les consultes sobiranistes, les properes eleccions al Principat i com pot afectar una sentència negativa del TC sobre l'Estatut.

Xavi Tedó

Quina valoració fa de la segona onada de consultes sobre la independència del 28 de febrer?

Positiva, perquè malgrat la reiteració i el boicot mediàtic ha anat a votar un 20% de la població, una xifra espectacular per ser un paraconsulta. El fet que el catalanisme o l'independentisme siguin bastant corrosius provocarà que surtin veus que diguin que amb les consultes passarà el mateix que amb els partits de la selecció catalana, que s'han convertit en una costellada, però hem d'estar satisfets pels resultats i la persistència dels organitzadors.

La baixa participació denota, com remarquen els detractors de les consultes, que l'independentisme és minoritari?

Si l'independentisme fos majoritari seria la reòstia! Nosaltres només tenim una cosa a favor, el malament que ho fa el govern espanyol i les institucions de l'Estat. Ho tenim tot en contra: els grups de comunica-

ció, les grans empreses, el poder judicial, la majoria al Parlament. Si tu fas un referèndum de pa sucat amb oli, amb una sabata i una espadanya, guiat pel voluntarisme i hi participa un 20% en llocs sovint complicats i a més les enquestes assenyalen que un 40% està a favor de la independència, la cosa sorprèn moltíssim.

A què obeeix la desatenció dels mitjans espanyols amb les darreres consultes?

Els espanyols han vist que això és inofensiu i han après que com més importància li donin, més volada prendrà l'assumpte. El dia d'Arenys de Munt van entendre que poden convertir una anècdota en categoria amb la seva obstinació. En aquesta ocasió ho han desdramatitzat i la manera de desactivar-ho és fer-li poc cas. La consigna de l'espanyolisme, a més, és no anar a votar. Els mitjans catalans i el principal partit del govern també ho han silenciat.

Veus del País

Creu que aquest moviment popular s'esvairà o pot ser l'embrió d'un referèndum nacional vinculant?

Sí que sé que la gent que els organitza és la més vàlida i la més entusiasta i és l'única part de la societat civil que ha endegat una iniciativa potent i que té un sentit. No sé cap a on anirem, però ens permetrà mantenir-nos vius, i no només nacionalment, sinó també socialment.

La societat civil sempre va per davant de la classe política?

No. Em molesta l'estigmatització de la política. Els polítics cometem errors, però com la resta de sectors professionals. Que tot el món estigui disparant contra els polítics, atribuint-los tots els mals del món no és just perquè cadascú ha d'aportar el seu gra de sorra. L'esmena a la totalitat a la classe política ha d'anar acompanyada d'alternatives.

Als partits sembla que no els marca l'agenda política?

Els partits només pensen en les eleccions. Un cop passin ja veurem com hi pot influir tot aquest procés.

Què li sembla que la direcció de CDC s'hagi mantingut en un segon pla?

CDC juga amb un ampli espectre social i nacional i sap que hi ha coses que poden retreure al seu electorat menys sensible al catalanisme. Mantenen l'ambigüitat que els pot donar la victòria electoral. La gran pregunta no és si han de participar o no en les consultes, sinó què faran després. És possible que puguin fer un millor govern, però han de presentar un projecte nacional com a partit nacionalista que són. I el seu

projecte ara per ara no és ni menys que el de l'expresident Pujol i la part més sensible d'aquest 40% que advoca per la independència, molts d'ells votants de CiU, ja no es troba en aquest punt. Com ho faran perquè aquesta gent no es desenganyi? Quina alternativa plantejaran a Espanya? Aquesta és la disjuntiva que han de resoldre.

Pel que fa a ERC, els resultats avalen la seva via gradualista per aconseguir la independència?

ERC està en crisi perquè governa. El pas al govern ha estat molt dur perquè el fiscalitzen. ERC s'agafa a qualsevol cosa per evitar tenir un resultat molt negatiu. ERC ha de reflexionar sobre el canvi d'estratègia, però perquè això passi primer han de tenir lloc les eleccions. Només amb la constatació dels resultats ho farà.

ERC assegura que la llei del cinema o d'educació demostren que s'ha avançat més nacionalment que en l'etapa de CiU, però el seu electorat és el més desmobilitzat. El votant independentista és el més exigent?

Més exigent i pere punyetes i segurament el més injust potser perquè és el que més s'implica i el que més dona. L'independentisme és corrosiu i té una tendència brutal a barallar-se i a destruir els que destaquen i a trobar retrets i pegues a tot. També és cert que a ERC aquest segon tripartit no li ha anat bé. ERC no podrà aturar aquest tsunami amb una llei. Han d'analitzar què ha fallat.

Comparteix amb el conseller Maragall que l'actual govern no té projecte de país?

Absolutament, tenen projectes diferents.

Hi ha una sèrie d'acords mínims fruit de l'estratègia del president Montilla d'intentar satisfer tothom, però s'han aprovat grans projectes com la llei d'educació amb l'oposició. No hi ha un projecte, n'hi ha tres, perquè l'acord es va fer massa ràpid per evitar que Zapatero s'hi oposés i no es van establir les bases que hagueren permès quatre anys de coherència. Han estat quatre anys d'improvisació i contradiccions.

La irrupció de Reagrupament i la possible incorporació de Laporta, enterren les possibilitats d'un tercer tripartit?

Les complica, com la mala gestió del tripartit i el desgast d'Esquerra. Els errors que ha comès el govern, que atribueixen a una mala comunicació, posen pals a les rodes a la reedició d'un tercer tripartit. Però no venguem el peix abans d'hora. Tenim una llotja buida i tothom està subhastant! La història té contradiccions curioses i sovint dona sorpreses.

L'escenari més factible és un govern de CiU en solitari amb suports puntuals?

Més probable ara amb els darrers sondejos.

Per què és tan complicada la unitat dels partits sobiranistes?

Perquè es barallen pel mateix públic. Cada partit té un relat propi, però es dirigeix al mateix electorat. O es fusionen -que no tindria massa sentit perquè són projectes diferents- o es barallen. Però podria haver-hi acords tàcits en punts bàsics de progrés nacional? I tant! Sí que és veritat que fins ara no han estat capaços de fer-ho i no fa la pinta que siguin capaços de fer-ho en el futur. Pitjor per a ells i per a tots.

Quines conseqüències polítiques pot tenir una nova retallada de l'Estatut?

La realitat dependrà de la interpretació que el TC faci de l'Estatut, però també n'hi ha una altra, que és un 40% del que va votar-hi a favor o que participen del catalanisme que se n'han despenjat. No sé que passarà amb l'Estatut, però de vegades penses que ja se'l poden empaperar al lavabo. La gent més sensible, la que ha treballat més per-

“ No fa la pinta que els partits sobiranistes s'hagin d'unir, pitjor per a ells i per a tots ”

què aquest Estatut fos una realitat ja no li fan cas. Quan arribi la sentència, sí és que arriba, serà molt més un reactiu per oposar-s'hi que no pas un joc d'ara què farem. Per aquesta gent serà un al·licient més per continuar la brega i la reivindicació en el carrer, però no uns frustració. Aquest Estatut ja només il·lusiona al Tribunal Constitucional.

Pot comportar el final de la via autonomista?

Amb un problema: que la via autonomista continuarà. El marc legal en aquest país en què es basarà? El Parlament en què es basarà? Tot es basarà en l'Estatut d'Autonomia, que dissortadament ha decebut el 40% de la gent més entusiasta. Aquí hi ha un divorci brutal, però la realitat continuarà sent la que és.

Una nova llavor perquè l'independentisme pugui.

Ja ho està fent i encara ho farà més. I creix més pels errors dels altres que per mèrits propis.

Zapatero ens ha fet despertar del vell somni federalista?

Els catalans no som federalistes. Pasqual Maragall sí que se'n proclamava amb molt bona intenció i amb un cos teòric d'agrair i tenim un partit que s'hi proclama quan li convé. Si aquí n'hi ha pocs de federalistes, a Espanya encara menys. Sí que és cert que hi ha molta gent amb diferents sensibilitats que sent que ha arribat el moment de separar-nos d'Espanya.

Fins a quin punt pot posar en perill la cohesió social del país l'entrada de Plataforma per Catalunya al Parlament?

No crec que hi entrin, però si hi entren amb dos o tres diputats poden arribar a ser una excentricitat. El problema no és la PxC, perquè acabant amb el símptoma no acabes amb la malaltia. La malaltia és un problema que molts no volen veure des d'un bonisme suïcida i que uns altres el veuen com un problema molt gran des d'una demagògia horrorosa. Entre els que diuen que no passa res i que tot és fantàstic i els que volen fer-los fora, no hi ha una coherència perquè cap dels dos extrems s'imposi.

Episodis com el de Salt es poden repetir o es resoldran com va passar al barri de Ca'n Anglada de Terrassa?

La millor política d'immigració l'ha fet l'ajuntament de Vic. Al final va topat amb la legislació i l'ha hagut d'assumir. El que no pot ser és que uns senyors diguin que els immigrants tenen dret als serveis d'educació i sanitat, però que no poden treballar perquè no tenen papers. No poden guanyar-se la vida ni aportar uns diners per als serveis que els estan donant. Hi ha moltes contradiccions. Si no està passant res, com ens volen fer creure, què hem d'arreglar? És increïble que Zapatero, la persona més inconscient i més irresponsable en aquest àmbit a Europa, doni lliçons a l'ajuntament de Vic quan continua permetent això sense aprovar cap mesura ni aplicar la pròpia llei.

Veus del País

El català no deixa de recular arreu dels Països Catalans. El darrer exemple el tenim a Girona on el castellà ja és la primera llengua en ús social.

Què s'està fent malament?

Moltes coses i nosaltres estem lluitant des del segle XV contra un gegant molt potent que aspira a substituir-nos i de vegades ens en sortim i d'altres no. La reglamentació ja es veu que és necessària, però alhora insuficient i sovint provoca un debat polític que no interessa. Cada àmbit social hauria d'aplicar el seu propi programa. El més important és que no canviem d'idioma cada cop que algú ens parla en castellà. El treball sempre comença en un mateix. No pot ser que amb la gent novvinguda renunciem a la nostra llengua, però els ciutadans no volen conflictes i canvien d'idioma,

I al jovent com se'l sedueix?

La indústria d'oci es fa en anglès i en castellà.

I com es pot fer guanyar prestigi al català davant el mercat anglosaxó i l'espanyol?

Demana moltes actuacions. Cal irrompre amb força i imaginació. En el món dels mòbils i de la informàtica tot és en castellà i els joves veuen que hi ha un idioma que és prescindible. Les llengües guanyen o perden espai social per prestigi i utilitat. El català té prestigi, però poca utilitat., especialment a l'àrea metropolitana. Com el podem convertir en útil? Amb ajuts institucionals i iniciativa privada.

El lingüista Joan Solà parla de la inutilitat del departament de Política Lingüística.

Quan s'institucionalitza s'entra dins de la inèrcia administrativa amb una sèrie de subvencions que depenen dels recursos de què disposa la Generalitat. Tot plegat genera apatia privada i inèrcia pública que no condueixen a res. En aquest sentit té raó. Si hi hagués una direcció general que es reinventés cada any això no passaria.

L'embrió de TV3

República TV. La Catalunya de la primera televisió

Francesc Canosa Farran

Barcelona: Duxelm, 2009

Per a tots aquells que s'interessin per la història de l'audiovisual al nostre país, aquest llibre és de lectura necessària. Francesc Canosa hi explica el desconegut projecte d'una televisió catalana durant els anys trenta, i projecta nova llum sobre una etapa –la republicana–, que no per més coneguda deixa d'oferir-nos sorpreses de tant en tant. En efecte, resten molts camps encara per recórrer, i en aquest sentit, República TV es dreça com una contribució interessant que obre les portes a futures recerques en la matèria.

El nucli temàtic de l'obra el constitueix, sens dubte, l'intent fallit d'una televisió nacional en el context de les dues dècades que van de 1920 a 1939, durant les quals l'afany de modernitat impregnà qualsevol iniciativa. La televisió havia d'assumir el paper fonamental de crear del no-res una imatge del país, dotar-lo d'autoreferencialitat. Tal i com assenyala l'autor al capítol inicial, "la televisió és una metàfora de la Catalunya dels anys trenta."

Així doncs, les peripècies de la implantació del mitjà televisiu a Catalunya discorren en paral·lel a la història social i política del país, i Canosa s'atura en moments estratègics que condicionen la fortuna del projecte: les dificultats imposades per la dictadura de Primo de Rivera, l'eufòria de 1929 amb l'Exposició Internacional, l'esclat de la República el 1931, les resistències envers l'Estatut de Núria, la tensió provocada pels Fets d'Octubre... i la guerra civil espanyola, la fi del gran ideal de país de la Catalunya republicana.

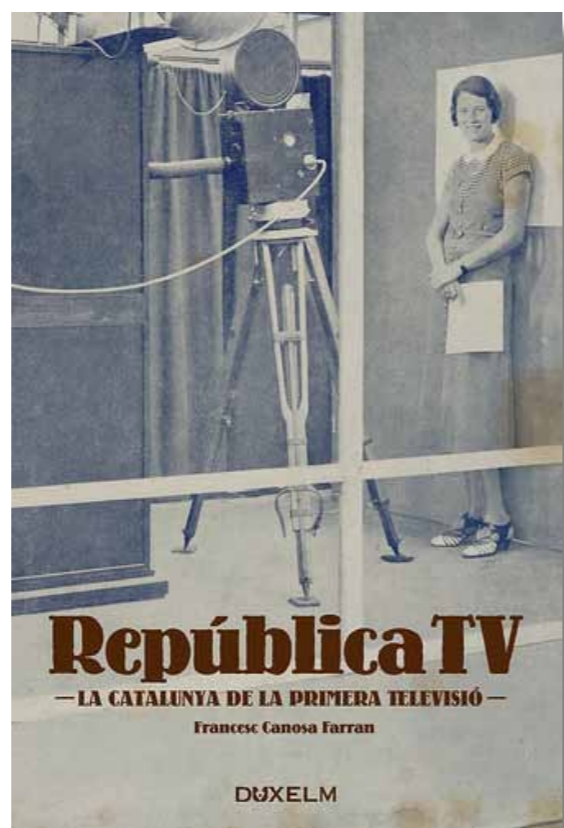
Enmig d'aquest recorregut s'hi barregen des de les dades més diverses (índexs de població, estadístiques sobre immigració, tirades dels diaris catalans, etc.) fins a cròniques de caire polític (com les que descriuen les dinàmiques electorals dels partits polítics), passant per una revisió de les

novel·les d'anticipació científica (com ara Retorn al sol, de Josep M. Francès): és a dir, tota mena d'informacions útils a l'hora de perfilar adequadament el context en què es gestà la idea sense perdre de vista el propòsit principal de reconstruir la història de la televisió a Catalunya. És per això que hi sobresurten per mèrits propis les sigles de Ràdio Associació de Catalunya, l'òrgan que canalitzà les energies individuals en un sol projecte col·lectiu; i al seu voltant, alguns noms que avui dia són pràcticament desconeguts: els precursors Eduard Rifa, Pau Abad, Agustí Rius i Molins o Enric Calvet; els impulsors en una segona onada com Josep Carner-Ribalta o Tomàs Roig i Llop... i el de Teodor Garriga, que –en un

emotiu epíleg que connecta el relat amb el present– tanca el llibre.

Pel to i pel propòsit, República TV no està concebut com una contribució erudita a l'estudi de la cultura catalana del segle XX (i tal vegada hauria estat molt útil per a l'investigador tenir referència dels interessants i abundosos textos que es van citar); tanmateix, l'estil fresc i àgil de les seves pàgines i els breus capítols en què s'estructura el volum enganxaran més d'un lector fins al final i li descobriran que, malauradament un cop més, Catalunya es va quedar a les portes.

A. I. B

Radiografia de l'esperanto als Països Catalans

Història de l'esperanto als Països Catalans. Historio de esperanto en la Kataluna landaro.

Francesc Poblet, Hèctor Alòs (coords).

Esperanto Cat, Associació Catalana d'Esperanto, 2010.

Davant la idea de la llengua internacional esperanto he detectat tres menes d'actituds: menyspreu o rebuig, cert respecte però que dona per mort o/i impossible el projecte perquè ja ha triomfat l'anglès; i en una minoria d'ocasions una mirada positiva pel record d'algun familiar o conegut que l'havia estudiat o practicat. En tots els casos, hi ha un clar desconeixement sobre la realitat de l'esperanto al món i als Països Catalans, avui encara ben viu arreu del món a través d'internet. Per tant, amb aquest llibre es pot proporcionar a la gent que encara no té una postura clarament bel·ligerant i farcida de prejudicis contra la llengua internacional, de dades objectives, pensaments i raonaments de tretze autors que en una vintena d'articles ens mostren diverses cares de l'esperantisme català des de tombants del segle XIX i XX fins al 1940. Amb noms clau com Frederic Pujolà, Joan Amades, Delfi Dalmau, Joan Mascaró, Carles Riba, Andreu Nin o Francesc Pi i Margall; ha abraçat la idea d'una llengua neutral universal a casa nostra un moviment social ampli compost de militars, catalanistes, capellans, maçons, burgesos i llibertaris. Bona part de la societat! Per tant, es tracta d'un moviment interclassista i transversal, tot i que una majoria "hi ha vist un element per a canviar la societat cap a una major justícia social o emancipació nacional o totes dues coses" (del pròleg de F. Poblet i Hèctor Alòs). Seria per exemple –per parlar del cas que més conec– el cas del pedagog Delfi Damau: catalanista radical, intel·ligent poliglòt i esperantista fins a la medulla.

Cal valorar que el llibre està escrit des d'una perspectiva clara de Països Catalans, ja que l'esperantisme català neix a la Catalunya Nord, arrela al Principat que s'organitza conjuntament amb les Illes Balears, men-

tre que en relació al País Valencià s'alternen moments de major o menor acostament. Sempre, això sí, a punt de la repressió de les dictadures espanyoles contra els esperantistes catalans.

Els articles es troben en llengua catalana en la primera part del llibre i en la segona en esperanto, i han estat escrits originalment tant en català com en esperanto, segons han volgut els autors. Es presenten en tres apartats: estudis temàtics, estudis locals i estudis biogràfics sobre personalitats catalanes. S'hi inclouen tres apèndix: una cronologia paral·lela dels esdeveniments més significatius de la història dels Països Catalans i del moviment esperantista en aquell període; unes taules demogràfiques de les

poblacions esmentades en els textos; i finalment, un glossari molt útil que facilita la recerca d'informació sobre les entitats i publicacions esmentades.

L'esperantisme català no ha rebut l'atenció que mereix, com diuen els prologuistes, potser per la seva doble condició minoritària: la de ser català i la de ser esperantista, per aquesta raó valorem molt positivament tan tesis doctorals com la de Xavier Margais, com la idea de l'Associació Catalana d'Esperanto de fer una col·lecció de llibres sobre la història de l'esperantisme. Llarga vida a l'esperanto i al català!

Jordi Solé i Camardons

Transgredir és la resposta

Removent consciències. Transgressió cívica i fet nacional

Àngel Velasco i Quim Gibert (eds.)

Afers, març de 2010

Alexis de Tocqueville, liberal francès del segle XIX, deia que, per conèixer bé un país, cal visitar-ne les presons, ja que la manera com s'hi tracta els presos és tal com es tractarien tots els ciutadans si el poder de l'estat no tingués cap límit. Si bé aquesta afirmació pot semblar excessiva actualment, l'adaptació que en fa Alfons López Tena a l'àmbit lingüístic sí que resulta de plena validesa: si volem saber de quina manera l'estat espanyol tractaria el català si no hi hagués altres administracions pel mig (com ho és per exemple la Generalitat de Catalunya), només ens cal fixar-nos en la Franja de Ponent, un territori on la nostra llengua no té cap mena de reconeixement legal. Aquesta constatació és suficient per entendre que Espanya no té cap mena d'intenció de reconèixer la nostra realitat lingüística i nacional, de manera que, per assolir aquesta normalitat, només tenim l'alternativa de transgredir l'actual marc sociopolític.

Justament, Removent consciències. Transgressió cívica i fet nacional recull les ponències de les jornades sobre identitat i transgressió que es van dur a terme, precisament a Fraga, els anys 2008 i 2009, promogudes per Àngel Velasco i Quim Gibert, coeditors del llibre. Amb aportacions des de camps tan diversos com la psicologia (Quim Gibert), la creació cultural en sentit ampli (Patricia Gabancho), la justícia (Alfons López Tena), l'ètica (Francesc Torralba) i la literatura (Hèctor López Bofill), els autors denuncien, d'una manera entenedora, la situació de submissió en què es troben els Països Catalans, alhora que aposten sense complexos per transgredir totes les normes que ens limiten com a poble.

En aquest sentit, i com a punt de partida, són molt aclaridores les paraules de Patricia Gabancho, quan ens diu que "Sem-

pre hi ha més banalitat que transgressió, perquè la societat, a través d'un ensenyament poc exigent, prepara els individus només per al consum i l'entreteniment, no pas per a la crítica i el pensament". I, en resposta, ens recorda que "Pensar és un verb que es conjuga -quan es conjuga- en primera persona. Per això pensar és ja un acte de transgressió (...)", una reflexió que rebla quan afirma que "El primer pas per transgredir la realitat és creure que la transgressió és possible i (...) necessària". És a dir, prendre'n consciència. Així doncs, si

“Les reflexions de l'autor ens dota d'arguments per decidir-nos a transgredir el el marc referencial espanyol imposat i apostar per l'autocentrament que ens permeti esdevenir lliures”

volem avançar vers la normalitat, ens cal transgredir constantment. I, en fer-ho, no estarem actuant de manera poc ètica, ans al contrari. Com explica Francesc Torralba, "(...) ser ètic, comportar-se èticament, tant a nivell individual com a nivell col·lectiu, exigeix molt sovint transgredir determinats marcs (...)".

Les reflexions de Quim Gibert entorn el concepte de resiliència emocional, les escletxes legals que hem de saber aprofitar, exposades acuradament per Alfons López Tena, o la proposta d'Hèctor López Bofill d'utilitzar la literatura com una eina de denúncia, acaben de completar un llibre que ens dota d'arguments suficients per tal de decidir-nos a transgredir aquest marc referencial espanyol que ens ve imposat, bo i apostant per un autocentrament que ens permeti esdevenir realment lliures.

David Vila i Ros

El llegat dels immortals

Refugi

Vestits nous

CD, RGB Suports, 2009

Aviat farà dos anys que Joan Reig va començar a interpretar la música catalana dels anys 60 i 70. Amb l'ànim de rescatar-ne el bo i millor, el bateria d'Els Pets va contactar amb el pianista Joan Pau Chaves i, juntament amb el contrabaix Albert Vila i el percussionista Pep Solà, va crear Refugi. Un projecte pensat per rellegir "cançons amagades en el polsós calaix de la memòria" i que expliquen la vitalitat social i política d'aquell període cabdal per entendre els avatars del nostre país. De resultes d'aquesta labor, Refugi ha condensat 11 versions de temes no massa habituals de la Nova Cançó i del Rock laietà. "Jo vinc d'un "silenci" (Raimon), "Dissabte" (Guillem d'Efak) "Prefereixo els teus ulls" (Joan Isaac), "Flors de baladre" (Isidor Mari), M'aclame a tu (Ovidi) "A poc a poc" (Quico Pi de la Serra) o "Es fa llarg" (Pau Riba), integren part d'aquest repertori que va embadalir i esperonar tota una generació sencera.

Vestits nous, que en el directe enllaça música i conferència, reviu a ritme de jazz i folk americà una sèrie de cançons que Reig ha volgut recuperar per donar-li el valor artístic i pedagògic que sempre han merescut.

Àlex Romaguera

Un ball de pulsacions

La Carrau

Cor

CD, Propaganda pel fet, 2010

Cap, Cor i Fel formen la trilogia amb la qual La Carrau repassa el seu estat anímic. Tres conceptes que defineixen l'evolució del grup egarenc, nascut fa una dècada a l'escalf del folk mediterrani i que, amb el curs del temps, s'ha deixat impregnar pel pop i altres sonoritats calentes. Després d'obrir aquesta nova etapa en el compacte Cap, la formació continua la triada amb Cor, cinc cançons que vascul·len entre la melodia instrumental i estils tan diversos com la ranxera, el merengue o el rock and roll.

A través d'aquest EP, el grup terrassenc demostra el seu ofici a l'hora de combinar els compassos frenètics amb els més tendres, una mescla d'emocions que surt de pervertir l'acústica amb tocs més elèctrics i sinuosos.

Prova d'aquesta creativitat, que també afegeix cantarelles mogudes per l'harmònica, són "Cony d'amor", "Fum fum", "Papilla", "Miopia" i "Mirada", en què la passió desenfrenada i la histèria condimenten en tot moment episodis que cadascú pot haver viscut en qualsevol moment.

La darrera estació de la trilogia serà Fel, amb la qual La Carrau ens aproximarà a pensaments més reposats i existencials, una obra d'art que afegeix maduresa a la principal banda de folk-pop dels Països Catalans

LA FOLC:

Una federació al servei de la llengua

La FOLC (Federació d'Organitzacions per la Llengua Catalana) va sorgir de la necessitat de coordinar esforços de les organitzacions que promouen l'ús de la llengua catalana a tots els Països Catalans. És una entitat relativament nova perquè es va constituir l'any 2005. Té la seu a Tortosa, ciutat estratègicament situada al bell mig del territori lingüístic. Formen part de la FOLC una setantena d'entitats dels diferents territoris dels Països Catalans, com la Federació Escola Valenciana, el STEPV, la CAL, l'Associació Llengua Nacional, Veu Pròpia, l'Obra Cultural Balear, el STEI-i, Joves de Mallorca per la Llengua, la Federació en Defensa de la Llengua i la Cultura Catalana de Perpinyà, la Institució Cultural de la Franja, l'Associació Cultural del Matarranya, l'Arxiu de Tradicions de l'Alguer, per esmentar-ne només algunes. Totes les entitats porten a terme les seves pròpies activitats, algunes de gran incidència social. La tasca de la FOLC és donar a conèixer entre sí les diferents organitzacions i en potencia les activitats per mitjà del portal HYPERLINK "http://www.folc.cat/" www.folc.cat i del butlletí noves de l@folc. També realitza activitats conjuntes que es poden considerar estratègiques, com l'exposició Realitat i vitalitat de la llengua catalana, les Jornades sobre el Mercat Cultural en Català o el concurs de música als instituts Lliga't a la música. L'exposició consta de 22 plafons i explica la vitalitat de la llengua sense amagar-ne els problemes. Comissariada per Jordi Solé, ha despertat molt d'interès, fins al punt que ja té compromesos els desplaçaments

per a tot l'any 2010. Les Jornades tenen la finalitat de contribuir a superar els problemes de la fragmentació del mercat cultural en diferents unitats administratives. La I Jornada es va celebrar el 2006 i es va centrar en el món de l'ensenyament, la segona, el 2008, centrada en els mitjans de comunicació i la propera està prevista per a finals del 2010 i se centrarà en la promoció exterior. El concurs Lliga't, organitzat

juntament amb Enganxa't a la música, està adreçat als grups de música joves o solistes que resideixen en l'àmbit dels territoris de llengua catalana i es convoca cada any.

Rafael Castellanos i Llorenç
Membre del Secretariat de la FOLC

Mou-te

ABRIL

23: Diada de Sant Jordi

25: Consultes sobre la independència arreu del país

25: Diada del País Valencià

MAIG

8: 9a edició dels Premis Joan Coromines (a partir de dos quarts de nou del vespre al Casino del Centre de l'Hospitalet de Llobregat)

Suma-t'hi!

La Directa i Illacrua hem decidit avançar juntes

- + pàgines
- + continguts
- + actualitat
- + reflexió
- + anàlisi
- + alternatives

A partir de gener de 2010, Illacrua i la Directa treballaran conjuntament per convertir-se en un setmanari alternatiu de referència, ampliant el ventall d'informació i incorporant un tractament més profund sobre l'actualitat.

+ informació: imesd@illacrua.cat; imesd@setmanaridirecta.info; http://imesd.wordpress.com

LLIGA'T A LA MÚSICA!

Ha organitzat:
FOLC Federació d'Organitzacions per la Llengua Catalana
Enganxa't

Amb el suport de:
 Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació
 Departament de Política Lingüística
tercera1/14

Qui organitza el Lliga't?
 El Lliga't a la música està organitzat per la Federació d'Organitzacions per la Llengua Catalana (FOLC), entitat que agrupa 70 organitzacions que treballen per la llengua i pel reconeixement de les llengües dels Països Catalans i organitza a la música, concertos referents al nostre país adreçats a aquells artistes que volen donar un pas al món musical professional amb l'edició d'un disc i una gira de concerts en els principals festivals. El Lliga't compta també amb el suport de www.tercera114.org.
 Els grups presentats en aquest concert accepten el compromís de tots els punts de les lletres.

LA TEVA PRIMERA OPORTUNITAT EN EL MÓN DE LA MÚSICA!

IX Premis Joan Coromines

dia 8 de maig de 2010

a les 20,30 h

Casino del Centre de
l'Hospitalet de Llobregat

A persones i entitats que s'han distingit en la defensa i difusió de la Llengua i Cultura Catalanes

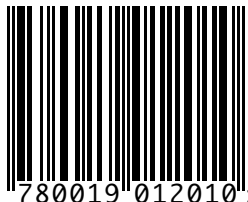
Guardonats

- **Dr. Joan Solà**
En reconeixement a la seva trajectòria personal en defensa de la llengua i cultura catalanes
- **Cooperativa ABACUS**
Per la seva trajectòria empresarial a favor de la cultura i la llengua catalanes
- **Comissió "350 anys de resistència al Tractat dels Pirineus"**
Per la mobilització popular del 7 de Novembre del 2009
- **Coordinadora Sardanista de l'Hospitalet**
Per la difusió i divulgació local, de la cultura i dansa popular

rama:

- Presentació del **Manifest del Correllengua 2010** a càrrec de l'autora **Patricia Gabancho** que donarà una conferència
- Mostra de **dances de l'Esbart Dansaires de l'Hospitalet**
- **Sopar de la Llengua Catalana** (Exquisit pica-pica a peu dret)
- Actuació del Grup de folk i Música Tradicional **Sants&Fot**

ISBN 19012010

9 780019 012010 >

Coordinadora d'Associacions per la Llengua Catalana

El preu del tiquet és de **15 euros**.

L'import del tiquet el podeu fer per transferència al compte de "La Caixa" 2100.0780.02.00085432 indicant el vostre nom o be al correu a cal@cal.cat, també al tel. 93 415 90 02 de 4,30 a 8,30 de la tarda.

Casino del Centre de l'Hospitalet: C/ Prat de la Riba 339 - L'HOSPITALET DE LLOBREGAT